

Övervakningskommittén
för lokalt ledd utveckling

Dnr: 3.3.17-03779/2022

ÖK-sekretariatet

2022-10-18

Protokoll nr 2/2022 från möte med övervakningskommittén för lokalt ledd utveckling 2014-2020

Tid: Den 18 oktober 2022

Plats: Digitalt

Dagordning: Se bilaga 1

Deltagare: Se bilaga 2

Mötets öppnande

Ordförande Tobias Olsson, Näringsdepartementet förklarar mötet öppnat och hälsar alla välkomna till övervakningskommittén för lokalt ledd utveckling (ÖK LLU). Ordförande går igenom ordningsregler för det digitala mötet. Därefter gjordes en presentationsrunda.

Vidare berättar Tobias kort om den nya regeringen och att det är spännande dagar just nu. Det är oklart var regionalpolitiken ska vara. Det står nu klart att landsbygd och infrastrukturminister är Peter Kullgren.

Godkännande av dagordningen

Inga övriga frågor anmäls.

Beslut

Övervakningskommittén beslutar att godkänna dagordningen.

Lägesrapport

Thérèse Ljungquist, Jordbruksverket presenterar den lägesrapport som tidigare skickats ut till ledamöterna. Uppgifterna till lägesrapporten är uttagna den 1 september vilket innebär att rapporten innehåller data fram till och med den 31 augusti 2022.

Budgetutnyttjande för regional-och socialfonden.

Båda fonderna är övertecknade.

Utbetalt belopp ligger bra till i relation till målvärdet.

Resultatmål regional-och socialfonden. Måluppfyllelsen för regionalfonden är uppnådd. Måluppfyllelsen i socialfonden är låg. Rapporteringen sker i januari därför inga nya uppgifter. Lågt värde beror på att den höga ambitionen inte har uppnåtts. Covid har försvårat läget. Att personnummer ska rapporteras är också en faktor som bidrar. Vi tror att vi ska nå upp till 2000 deltagare och med tur nå målet.

Ansökningar, beviljat stöd och kvar att bevilja september 2022

Totalt har 85 % av budgeten till projekt beviljats. I våras låg motsvarande siffra på 81 %.

Det återstår ca 310 miljoner kronor i landsbygdsfonden och där har leaderområdena fram till och med 2023 ut på sig att lämna in ansökan om stöd för vidare behandling hos Jordbruksverket.

För ERUF och ESF har vi beviljat hela budgeten och inneliggande ansökningar ska avslås.

Utbetalningar april 2022.

Totalt har 59 % för alla fonderna betalats ut, motsvarande siffra i våras låg på 54 %.

Bäst går ERUF och ESF där vi har betalat ut 80, respektive 85 % av budgeten. Med en linjär utbetalningstakt borde det ligga på 84 % vilket innebär att vi ligger i linje med detta, lite under för ERUF.

EHFF ligger lite efter, med 70 %.

EJFLU ligger också lite efter med 55 % av budgeten jämfört med linjärt målvärde på 68 %.

N+3.

Av tabellen framgår att beräknad nyttjad budget i december i år jämfört med målet visar att det ser ut som att vi når N+3 och att risken för återtag av EU-medel därmed är liten.

Andreas Mattisson, Jordbruksverket tillägger att vi precis fått uppgift om att siffror ser något sämre ut idag än det som vi har med i presentationen. Detta beror på att vi med anledning

av revisioner har behövt plocka ut en relativ stor mängd ärenden vilket påverkar prognosen negativt.

Vi tror däremot att vi kommer att få tillbaka dessa ärenden i utbetalning inom kort så att n+3 ska klaras. Det är olyckligt att detta sker just nu och det är viktigt att vi kan ge relevant information till övervakningskommittén, det känns viktigt för oss att vara transparent.

Helena Sundblad Schäfer, KOM DG Regio: Hur mkt pengar handlar det om som sätts på risk och hur kommer det sig att man kommer på att granska dessa ärenden just nu? Vad är det som ska granskas om?

Andreas Mattisson, Jordbruksverket: Det handlar om ett uttag som kommer att ske på 300 ärenden. Detta gör vi efter revisionspåpekning. Planen är att vi ska få tillbaka dessa ärenden.

Sanja Ivancevic, Jordbruksverket: Vi har långa handläggningstider. Det beror på ett antal faktorer, vi har drivit den nya reformen i tid, vi har haft revisionskritik, vi har fått stå tillbaka på IT-utveckling, vi har haft många nyanställningar som medfört att tid har varit tvunget att läggas på upplärning. Enligt våra prognoser ser det mycket ljusare ut framöver och i slutet av oktober kommer vi ha nya siffror. Hitintills har prognoserna varit tillförlitliga.

Mia Lundqvist, Lokala aktionsgrupper inom lokalt ledd utveckling: Med nuvarande siffror tolkar jag det som att ni fram till oktober ska hinna fram en månad i handläggningstiden. I dag ligger handläggningstiden på 5 respektive 6 månader.

Sanja Ivancevic, Jordbruksverket: Det stämmer, vi har börjat komma framåt i handläggningskön just nu en månad.

Kommunikationsplan

Annelie Ström, Jordbruksverket presenterar. Inledningsvis visar Annelie några av de insatser som gjorts 2022.

- Nationella Leaderträffen Högbo bruk.
- Landsbygdsnätverket släppte under 2022 ett webinarium om en ny modell för effektutvärdering.
- Landsbygdsnätverket släppte två poddar, dels om små kommuners nytta av Leader, dels om Vi Landsbyggare, ett leaderprojekt som utvecklats till ett koncept som spridits till flera platser i Sverige och som uppmärksammats utomlands.

Under 2023 kommer fokus att ligga på att nå ut och sprida kunskap om leadermetodens möjligheter. Vi kommer vara uppmärksamma på vad som efterfrågas och vad det finns behov av för kommunikationsinsatser. Landsbygdsnätverket är bra på att marknadsföra sig via sociala nätverk. Vi gör uppdatering kontinuerligt på Jordbruksverkets webbplats om var vi är i processen inför kommande period.

Information om aktuella frågor

Kommissionen

Helena Sundblad Schäfer, KOM DG Regio, inleder med att säga att det är roligt att komma ut och träffa projekten. Det är många eldsjälar man träffar på under dessa träffar. Det känns sentimentalt att regionalfonden inte får fortsätta följa dessa projekt. Framöver ska ju inte regionalfonden stödja Leader utan kommer att fokusera på de regionala programmen i Sverige. Det vi gör just nu är att godkänna samtliga 10 regionalfondsprogram. Vi befinner oss i en slutfas att godkänna dessa program som inlämnades den 15 november, vi hoppas kunna godkänna dem innan jul. Det senaste året har handlat mycket om denna process.

Alexandra Kirgios, KOM DG EMPL: Det har varit roligt att få vara med i dessa sammanhang. Vi jobbar just nu med arbetet efter att ESF + har godkänts. Vi jobbar också med övergången till ny period, vi avslutar det gamla och går in i nytt program.

Maria Gustavsson, Landsbygdsnätverket: Hur mycket resurser ser ni kommer allokeras från de 9 regionalfondsprogrammet till landsbygdsutveckling? Finns det öppningar i åtgärderna för detta? Rural Pact finns till för att knyta ihop CAP och för att främja landsbygdsutveckling. Hur ser ni att det är möjligt att stärka detta?

Helena Sundblad Schäfer, KOM DG Regio: Vi har ett visst fokus på städers utveckling, en territoriell utveckling. Programmen täcker Sverige (regionalfondsprogrammen), kanske mest i norra delen, på grund av ”gleshetsstöd”. Vi delar inte på landsbygd och stadsbygd i regionalfondsprogram. Där kan man lika gärna söka på landsbygd eller i stad. I och med att man i de två norra programmen gör infrastruktuursatsning, kommer landsbygden kunna ta till godo av det. Det handlar om att ge stöd till företag var de än är geografiskt i Sverige. Det nationella programmet har fokus på hållbar stadsutveckling, men inte bara rena städer utan också ”functional areas” vilken kan vara mindre städer. Något större än en by kan ansöka tillsammans och få pengar. Förut gav vi bara till Göteborg, Stockholm och Malmö, men nu ska vi kunna ge stöd överallt i Sverige. Kluster ska få utarbeta strategier och skicka in till Tillväxtverket. Där finns chans att få medel genom regionalfonden och medlen är i större dimension än i Leader vilket innebär möjligheter.

Eva Johansson, KOM, DG Empl: Vi gör också insatser på landsbygden när det gäller ESF +. Det finns speciella medel där som ska gå till de nordliga delarna. Fokus kommer att vara att underlätta för människor att hitta jobb.

Petra Senthén, Göteborgs kommun, berättar att de fått ett mejl från KOM om en territoriell handbok och inbjudan till ett webinarium. Petra skickar information till sekretariatet som vidarebefordrar till hela övervakningskommittén för lokalt ledd utveckling.

Näringsdepartementet

Wilhelm Wojtasik, Näringsdepartementet, inleder med att berätta att

Peter Kullgren blir ny landsbygdsminister. Regeringsskiftet kommer inte påverka tidsplanen med CAP. Den är väl förankrad och är sedan den 22 september överlämnad till KOM. Vi tror på ett godkännande av Strategiska planen i november. Revideringarna var en följd av KOMs frågor. Vi har inte gjort justeringar av budgetmedel. Den största enskilda förändringen är omfördelning av medel till mindre företag. Stöd inom havs- och fiskeriprogrammet öppnar upp under hösten, november. För Regionalfondsprogram så är tre av programmen godkända. I övriga program pågår fortfarande diskussioner med KOM och det tror vi kommer vara klart innan årsskiftet.

Jordbruksverket

Andreas Mattisson, Jordbruksverket: Vad gäller reformen så är det ett stort arbete som fortfarande pågår.

Sista dag för att ansöka om att starta leaderområde var den 15 oktober. Handläggande enheter på Jordbruksverket kommer nu gå igenom ansökningarna och strategin med bilagor. När ansökan är komplett så får varje leaderområde startbeslut (Strategisk plan ska vara beslutad och regelverk på plats innan startbeslut skickas ut). Allt går enligt plan.

Sune Fogelström, Skärgårdanas riksförbund:

Vi har en fråga med anledning att vi går in i ny programperiod. Det är amma bekymmer fortfarande med handläggningstider. Kan vi från leaderområdena hjälpa till för att få ner handläggningstiderna? Vi kan inte fortsätta ha det såhär framöver, år efter år. Vi tycker att det är alvarligt. Vi kan längre inte övertala ”önskade” projektsökande eftersom att alla vet att det är så långa handläggningstider.

Andreas Mattisson, Jordbruksverket: Tack för att du tar upp det. Tyvärr har vi inte handläggande avdelningen med i mötet längre. Men jag kan säga att inför nya politiken har det varit viktigt för oss att vi vid öppning av stöd är beredda för handläggningen. Det hoppas vi

kunna göra bättre än vid förra programperioden och därmed undvika att hamna i samma situation igen. Vi tar givetvis med oss din fråga till handläggande chefer.

Tobias Olsson, Näringsdepartementet: Vi håller med om att det är en viktig fråga och är måna om att handläggningstiderna ska kortas.

Landsbygdsnätverket

Maria Gustavsson, Landsbygdsnätverket berättar om Landsbygdsnätverkets arbete.

Kommunikationsplanen är viktig och jag vill även komplettera med att landsbygdsnätverket följer med in i nya perioden. Det kommer fortsatt att vara ett nätverk som utvecklar mål 1,2 och 4, de allmänna målen i CAP. Vi är nu ett nätverk för hela CAP. Leader är fortsatt en utpekad del i arbetet och ska verka för ett ömsesidigt lärande inom Leader. Vi ska även fortsättningsvis jobba med att stärka engagemang mellan aktörer. Vi samlar just nu in behov inför framtiden, så att vi kan planera upp verksamheten. För att planera för framtiden och samla in behoven inför framtiden. Vi ska bistå i genomförande av Strategiska planen och havs-och vattenbruksprogrammet. Vi kommer framöver fortsätta stödja regionala träffar för leaderområdena.

Övriga frågor

Mia Lundqvist, Lokala aktionsgrupper inom lokalt ledd utveckling – Jag vill informera om att Lokal Utveckling Sverige (LUS) samverkar med landsbygdsnätverket. Vi uppskattar att ha ett ömsesidigt lärande. LUS ska nu få hålla utbildningar för nyanställda. Det tror vi ska bidra till bättre genomförande och är glada för denna möjlighet.

Maria Gustavsson, Landsbygdsnätverket- Vi planerar en Landsbygdsvecka i maj. Då ska vi ha en internationell dag med Rural Pact. Då kan vi ha ett internationellt erfarenhetsutbyte och komma fram till hur vi kan lyfta in Rural Pact i Leader. Vi har ett samarbete med DG AGRI Tillväxtverket och SLU om Rural Pact.

Annelie Ström, Jordbruksverket, tackar representanterna från kommissionen för bra dialog och gott samarbete under programperioden.

Datum för nästa möte

Ordförande Tobias Olsson, Näringsdepartementet föreslår 18 maj preliminärt ett helt digitalt möte. Det är dock kristihimmelsfärdsdag och vi bör byta förslag på datum.

Helena Sundblad Schäfer, KOM DG Regio: En reflektion, Alla pengar ska var utbetalda fram till jul och allt är upptecknat. Det handlar om att summera det som har hänt. Passar nog bra med digitalt eller en rapport?

Sune Fogelström, skärgårdarnas riksförbund: Det har varit konstigt med ÖK, vi övervakar en så liten del av allt. Hur blir det då framåt, var hamnar Leadermetoden i ÖK?

Petra Senthén, Göteborgs kommun instämmer och poängterar vikten av att fortsatt kunna övervaka Leader som metod.

Wilhelm Wojtasik, Näringsdepartementet: Framöver har vi en kommitté för den strategiska planen / CAP och Leader ingår i den.

Maria Gustavsson, Landsbygdsnätverket: Eftersom att det kommer finnas en kommitté blir det en viktig uppgift för den. Som landsbygdsbo hänger allt i CAP ihop och Leader påverkar helheten. Börjar man se till målen i Strategiska planen så kan man se att Leader är med och levererar till alla mål.

Tobias Olsson, Näringsdepartementet: Det nya ÖK för Strategiska planen kommer att ta hand om frågan om Leader. Men ett annat forum för att utveckla metoden kan vara relevant om behovet kvarstår. Det borde vi fundera på inför nästa ÖK i maj. Vi ger Annelie mandat att samlar in förslag på hur man i nästa möte kan ta upp detta till diskussion.

Mötet avslutas

Tobias Olsson
Ordförande

Anna Helmers
Sekretariatet för övervakningskommittén

Protokollet har signerats men på grund av krav på tillgänglighetsanpassning publiceras det utan namnunderskrifter på webbsidan.

Bilagor

Bilaga 1. Dagordning

Bilaga 2. Deltagare

Bilaga 3. Lägesrapport

Bilaga 4. Kommunikationsplan